

Processie van Echternach

KRIS DOUMA

Kris Douma is voorzitter van de NBA

Al sinds 2014 (of misschien al eerder) probeert de sector het vertrouwen van politiek en samenleving terug te winnen, door verbetering van de onafhankelijkheid en kwaliteit van de audit en meer transparantie. De politiek gaf de sector een kans zelf aan het stuur van die verandering te zitten met de 53 maatregelen uit *In het publiek belang*. Er volgden commissies (MCA, Cta) en rapporten. De politiek was nog niet tevreden, stelde twee kwartiermakers aan en kwam met voorstellen tot wetwijziging (onder andere AQI's en een aanwijsbevoegdheid). Eind 2023 rapporteren de kwartiermakers aan het kabinet en ik denk dat de hoop in de sector was dat we gezamenlijk voldoende voortgang met de kwaliteitsverbeteringen (onafhankelijkheid, kwaliteit, cultuur, transparantie) zouden hebben gemaakt om weer *master of our own destiny* te (mogen) worden. Maar plotseling ziet de wereld er weer heel anders uit.

Ondertussen hebben we een demissionair kabinet en is het volstrekt onduidelijk wat er met het voorliggende wetsvoorstel van een nieuwe accountantswet (Wta) gaat gebeuren. Het is onduidelijk hoe nu de wettelijke verankering van bijvoorbeeld de CSRD en de *International Standard on Quality Management (ISQM)* gaat plaatsvinden. De kwartiermakers komen binnenkort met hun belangrijke eindrapport, al is het natuurlijk

vervelend dat ze rapporteren aan een demissionair kabinet. Ook de gewenste vermindering van regeldruk gaat een onzekere toekomst tegemoet. Snoeien in de wildgroei aan controleprotocollen, synergie aanbrengen in de data-uitvraag van AFM, NBA en AQI's: Het is hard nodig. Maar zoals ik al bij mijn aantreden aangaf: Vermindering van regeldruk moeten we 'verdienen' door te laten zien dat we ons werk ook *principle based* uitstekend uitvoeren.

Medio 2023 is de vraag of we het 'verdienen'. Verbetering van onafhankelijkheid, kwaliteit, cultuur en transparantie blijkt een 'processie van Echternach': drie stappen vooruit en twee achteruit. Middenin deze onzekere tijd schiet de sector zichzelf in de voet met omvangrijke 'examenfraude' bij één van de oob-kantoren en gerelateerde onderzoeken bij andere kantoren, waarvan de verwachte uitkomsten niet hoopvol stemmen. De 'eer van de stand' lijkt daarmee geschonden, zodat ook tuchtrechtelijke gevolgen onvermijdelijk lijken. De NBA zal natuurlijk in overleg met kantoren kijken welke stappen moeten worden gezet. Ook in de reeds aangekondigde evaluatie van de PE-systematiek moet worden gekeken naar fraudebestendigheid. Met andere woorden: Dit issue houdt de sector nog wel even bezig. Maar wie van enige afstand naar de sector kijkt, zal

helaas concluderen dat de beoogde en geclaimde cultuurverandering nog steeds niet heeft plaatsgevonden, of hoogstens 'flinterdun' is.

Ik ben er van overtuigd dat het overgrote deel van de mensen in de sector wil bijdragen aan 'vertrouwen in het maatschappelijk verkeer', de invoering van de CSRD en de daarbij gevraagde *assurance*, invoering van de ISQM, herwaardering van een meer *principle based* beroepspraktijk die bijdraagt aan vermindering van regeldruk, modernisering van het beroepsprofiel, de opleiding en vergroting van de aantrekkelijkheid van het beroep. Op veel van deze terreinen zou de sector, zou de NBA samen met de sector, een belangrijke rol kunnen spelen. Ik kan alleen maar hopen dat we het 'vertrouwen van het maatschappelijk verkeer' krijgen om de ingezette reis voort te zetten.

De processie van Echternach is gemoderniseerd (quote Wikipedia): "omdat het voormalige ritme - drie stappen vooruit en twee achteruit - tot een chaotisch verloop zou hebben geleid." Tegenwoordig zijn de deelnemers met elkaar verbonden met witte zakdoeken en springen zij in de maat van de processiemars naar voren, afwisselend op hun linker- en rechtervoet. Dus met z'n allen 'in de maat vooruit!' ←